

Потомство српског краља Милутина сеже све до наших дана

Србининфо / Прије 1 дан

У овом тексту указаћемо на потомке Немањића по линији која припада знаменитом брату краља Стефана Драгутина – Милутину.

Међутим, за разлику од Драгутинова потомства по женској линији, које без проблема можемо пратити у наредним генерацијама, у случају краља Милутина траг није тако лак. Једна Милутинова кћи – Ана, била је удата за видинског господара и бугарског цара Михаила Шишмана, кога је његов бивши шурак Стефан Дечански поразио у чувеној бици код Велбужда (1330. године). Њен син Стефан Јован био је краткотрајно и бугарски цар, али о њеном даљем потомству не зна се ништа.

Милутинов син, краљ Стефан Дечански имао је доста деце, међу којима и кћери Јелену, удату у Хрватску за бана Младена Шубића и Теодору. Јеленин син Младен IV Шубић је умро млад, без потомства.

Теодора је једина кћи Стефана Дечанског чије потомство можемо даље пратити у више генерација.

Била је удата за деспота Дејана и имала је синове деспота Јована и Константина Драгаша („Бега Костадина“ из народне песме, који је 1395. године погинуо заједно са Марком Краљевићем у бици на Ровинама).

Замонашила се под именом Евдокија. Савремени документи је помињу као „царицу Евдокију“. Њена унука Јелена (Константинова кћи) била је једина Српкиња која се попела на престо византијских царева – 1392. године се удала за цара Манојла II Палеолога.

У овом браку, рођено је најмање десеторо деце. Два Јеленина сина су били последњи цареви Византије (Јован VIII и Константин XI Драгаш). Јелена је умрла 1450 – само три године пре трагичног пада Цариграда под власт турског султана Мехмеда II Освајача. Цар Константин XI Драгаш, који је херојски умро у безуспешној одбрани Цариграда, за Грке представља оно што је кнез Лазар за Србе. Његова статуа данас украшава један од најлепших тргова у Атини.

Једна Јеленина унука, Софија (или Зое) кћи морејског деспота Томе, удала се 1472. године за московског великог кнеза Ивана III. Захваљујући том браку, владари Русије су се прогласили наследницима византијских царева. Унук Ивана III био је и један од најзначајнијих руских владара, Иван IV, назван „Грозни“. Иван IV је модернизовао и знатно оснажио и учврстио Русију која је од његовог времена дефинитивно постала царевина. Иван IV је забележен и по томе што се женио седам пута – за један брак више од његовог енглеског савременика, чувеног Хенриха VIII од Тјудора („Шест жена Хенриха VIII“).

Иако је византијска царица Јелена Драгаш имала доста деце, само једну линију њених потомака можемо следити у дужем периоду – и то линију која се враћа у Србију – у породицу деспота Бранковића. Ради се о Јелениној унуци истог имена и рођеној сестри Софије (Зое), руске царице, односно кћерки морејског деспота Томе Палеолога. Ова Јелена Палеолог се 1446. године удала за Лазара Бранковића, сина деспота Ђурђа, који је и сам накратко био српски деспот (1456-1458. године) – у најтрагичнија доба српске историје, пред коначни пад српске државе.

Занимљиво је да су се у овом браку деспота Лазара и Јелене поново састале две линије које потичу од синова Стефана Немање: као што смо навели, Јелена Палеолог је била далеки потомак краља Стефана Првовенчаног (у деветом колону). С друге стране, њен муж Лазар Бранковић је преко прабабе Милице био далеки потомак старијег Немањиног сина – Вукана (у осмом колону).

Милутиново-стабло из брака Лазара Бранковића и Јелене Палеолог рођене су три кћери. Као и већина других потомака Ђурђа Бранковића, ни једна од три кћери деспота Лазара није имала сретан живот.

Најстарија Јелена (или Јелача или Марија) удала се са само 12 година за човека који је у својој личној судбини обухватио историјску несрећу средњовековне Србије и средњовековне Босне. Био је то Стефан Томашевић, који је имао злосрећну судбину да буде последњи владар слободне Србије (српски деспот је био у току само два месеца 1459. године), а затим да буде и погубљен од Турака као последњи краљ Босне (1463. године). Јелена Бранковић је остала удовица са само 16 година. Више се није удавала.

Две друге кћери Лазара Бранковића – Ирина и Милица – су оставиле потомство у италијанским племићким породицама све до наших дана.

Кћи Ирина се удала за Јована, сина великог албанског и балканског јунака Ђурађа Кастриота – Скендербега, асмимилованог Србина. Породица Кастриот је од раније имала врло блиске везе са српским племством. Скендербегова мајка се звала Воисава и била је кћи српског властелина. Поменути Скендербегов син, Јован, у Италији је носио титулу „војводе ди Сен Пјетро ди Галатина“. У његовом браку са Ирином Бранковић рођен је један син по имену Феранте, који је носио презиме „Кастриота Скендербег“. Феранте није из „законитог брака“ имао мушке деце, али је оставио кћер Ирину-Марију, која се удала за Пиетра Антонија, принца од Бисињана, из породице Сансеверино. Потомци из овог брака припадали су италијанским и немачким племићким породицама: ди Капуа, Пињатели, Даренберг, Виндиш-Грец, Урсел и де Лин. Исти Феранте је оставио и ванбрачног сина, чије потомство је опстало до данас.

Најзад, трећа кћи деспота Лазара Бранковића и Јелене Палеолог звала се Милица (по прапрабаби) и била је удата 1463. године за грофа Леонарда III од Санта Мауре, из знамените породице Токо која је пре турских освајања владала Епиром. Грофови Токо, пореклом из Напуља, владали су такође на острвима Кефалоније – у Егејском мору. Милицино венчање је обављено у Дубровнику, 1. маја 1463. године – десет година након што је пао Цариград. Младожења није био присутан него је венчање обављено преко представника.

Забележено је да је невеста, којој је било једва 14 година, добила мираз у бисерима, драгом камењу и злату у вредности од девет хиљада дуката. Милица није дуго живела. Умрла је на порођају, са шеснаест година, оставши једног сина, Карла III Тока, који је продужио лозу. Породица Токо је опстала све до XX века. Милицини потомци припадали су италијанским породицама Каваниљиа, Караћоло – војводама од Сан Вита, Колона и Дентиће.